

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/192150,W-audycji-Przystanek-Historia-w-Polskim-Radiu-45-rocznica-wyboru-Karola-Wojtyly-.html>
19.05.2024, 14:51

W audycji „Przystanek Historia” w Polskim Radiu: 45. rocznica wyboru Karola Wojtyły na papieża - 11 października 2023

Program I Polskiego Radia, godz. 19.30



„Przystanek Historia” w Polskim Radiu

Mija 45 lat, odkąd w Rzymie kolegium kardynalskie wybrało metropolitę krakowskiego kardynała Karola Wojtyłę na papieża Kościoła katolickiego. Przyjął on imię Jan Paweł II. Duchowe przesłanie papieża, dyplomatyczne działania odegrały kluczową rolę w upadku komunizmu w Polsce i Europie.

Jan Paweł II miał niezaprzeczalny wpływ na upadek komunizmu w Polsce i Europie. Jego duchowe przesłanie, wsparcie dla opozycji, działania dyplomatyczne i symboliczna rola odegrały kluczową rolę w osłabieniu reżimów komunistycznych i przyczyniły się do wprowadzenia demokratycznych zmian w regionie.

– Kiedy papież został wybrany, byłem na jakimś spotkaniu modlitewnym w swojej parafii na placu Szembeka. Nagle wbiega ksiądz i mówi, że Karol Wojtyła został papieżem. Była wielka radość modlitwy, dziękczynienia. Obudziło to w nas wiele nadziei – opowiada na antenie Programu 1 Polskiego Radia Jan Ruman, redaktor naczelny „Biuletynu IPN”. – Wierzyliśmy, że coś się zmieni i że jeżeli papieżem został Polak, którego znaliśmy i o którym wiedzieliśmy, że rozumie dokładnie, co się dzieje w Polsce, rozumie tę dychotomię, że władza jest komunistyczna, a ludzie chodzą do kościoła i żyją zupełnie innymi tradycjami – podkreśla gość Jedynki.

22 października 1978 roku odbyła się uroczysta msza inauguracyjna pontyfikatu. Wtedy padły znamienne słowa Jana Pawła II: „Nie lękajcie się! Nie lękajcie się, otwórzcie, otwórzcie na oścież drzwi Chrystusowi. Dla Jego zbawczej władzy otwórzcie granice państw, systemów ekonomicznych i politycznych, szerokie dziedziny kultury, cywilizacji, rozwoju! Nie lękajcie się! Chrystus wie, co nosi w swoim wnętrzu człowiek. On jeden to wie!”. Był to program

stawiający w centrum Chrystusa, ale również skupiający się na człowieku. – To była zapowiedź, że to już nie będzie *Ostpolitik* w wykonaniu świty Pawła VI, który był z innego świata i trochę nie rozumiał, jak się rozmawia z komunizmem – wyjaśnia Jan Ruman.

Ronald Reagan i Jan Paweł II, wspólne idee

Amerykański przywódca Ronald Reagan dostrzegał niezwykłą siłę papieża Jana Pawła II. – Reagan niesamowicie przeżył pielgrzymkę papieża do Polski, oglądał to w telewizji. Jego współpracownicy mówili, że wstąpił w niego wówczas niezwykły entuzjazm, wiara w to, że teraz on, z tym człowiekiem z Watykanu, będzie mógł działać. Wiedział, że Jan Paweł II nie będzie działał na sposób polityczny, ale jednocześnie Reagan był głęboko wierzącym chrześcijaninem i wierzył, że Papież Polak przyniesie rozkład tego imperium zła od strony ideowej – dodaje Jan Ruman.

– Ronald Reagan od samego początku zwracał uwagę, że ten pontyfikat bardzo wiele zmienia. Kiedy dochodzi do zamachu na JP II, 13 maja 1981, trzeba pamiętać, że półtora miesiąca wcześniej jest zamach na prezydenta Reagana. Obaj mają poczucie, że mają darowane życie, żeby coś dać światu – podkreśla Jan Ruman.

Więcej: [„Biuletyn IPN nr 10/2023 – I odnowił oblicze ziemi](#)

Ponadto w audycji:

- O 70. rocznicy internowania Prymasa Stefana Wyszyńskiego opowiedział dr hab. Rafał Łatka z Biura Badań Historycznych IPN, prof. UKSW na Wydziale Nauk Historycznych.
- Posłuchaj również: [Ekspres czytelniczy IPN „Kto donosił na Prymasa”](#)
- Książka: [Tomasz Łabuszewski, Michał Konarski, Hubert Ronek, Wojenna odyseja Antka Srebrnego 1939–1946. Zeszyt 11 „Targi mińskie 1942”.](#)

W komiksie przedstawiono historię Janki Wydry i drogę, która ostatecznie zawiodła ją w szeregi II Korpusu Polskich Sił Zbrojnych pod Monte Cassino. Cofamy się do prapoczątków serii, czyli obrony Grodna, i poznajemy działalność Wydzielonej Organizacji Dywersyjnej „Wachlarz”. Ekspert: dr Tomasz Łabuszewski, autor – dyrektor Oddziału IPN w Warszawie.

- Informacje o wybranych wydarzeniach organizowanych przez IPN oraz artykułach na portalu [przystanekhistoria.pl](#)

► POSŁUCHAJ

- [Poprzednia audycja: „Przystanek Historia”, 27 września 2023](#)
- [Odcinki archiwalne na portalu przystanekhistoria.pl](#)

* * *

Cykl audycji „Przystanek Historia” jest realizowany wspólnie przez Instytut Pamięci Narodowej i Program I Polskiego Radia. Rozmowy poświęcone są ważnym wydarzeniom, które wpłynęły na dzieje Polski w XX wieku oraz ludziom, którzy tę historię tworzy.